

EKİM 2018

TÜRKİYE İMSAD AYLIK SEKTÖR RAPORU

YÖNETİCİ ÖZETİ
EXECUTIVE SUMMARY
TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ
TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ
TÜRKİYE EKONOMİSİ
DÜNYA EKONOMİSİ
DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
ÖZEL BÖLÜM

Katkılarıyla

BİLGİ: Rapor içerisinde paylaşılan TÜİK kaynaklı veriler, 'Takvim ve Mevsimsellik Etkisinden Arındırılmamış' verilerdir.

YÖNETİCİ ÖZETİ

- ❑ İnşaat sektörü ve firmaları için yeni politikalar gerekiyor.
- ❑ İnşaat sektöründe istihdam azalmaya başladı.
- ❑ İnşaat sektörü güven endeksi Ekim ayında bir önceki aya göre 1,5 puan azaldı.
- ❑ Mevcut inşaat işleri endeksi Ekim ayında bir önceki aya göre 2,1 puan düştü.
- ❑ Yeni alınan inşaat işleri endeksi Ekim ayında son 10 yılın en düşük seviyesine geriledi.
- ❑ 2018 Eylül ayında konut satışları 2017 Eylül ayına göre yüzde 17,3 azaldı.
- ❑ 2018 Eylül ayında birinci el konut satışları 2017 Eylül ayına göre yüzde 21,9 geriledi.
- ❑ 2018 Eylül ayında ipotekli konut satışları 2017 Eylül ayına göre yüzde 72,4 düştü.
- ❑ Aylık konut kredisi faiz oranları ortalama yüzde 2,69'a yükseldi.
- ❑ Yabancılar Eylül ayında 5.615 konut satın aldı.
- ❑ Ticari gayrimenkullerde TL ile kiralamaya geçiş yatırımları sınırlandıracak.
- ❑ 2018 yılı Ağustos ayında inşaat malzemesi üretimi geçen yıla göre yüzde 16,8 azaldı.
- ❑ 2018 yılı Ağustos ayı inşaat malzemesi ihracatı 2017 Ağustos ayına göre yüzde 8,8 arttı.
- ❑ 2018 yılı Ağustos ayı inşaat malzemesi ithalatı 2017 Ağustos ayına göre yüzde 27,9 geriledi.
- ❑ Mali piyasalarda panik sona erdi, reel kesimde sorunlar sürüyor.
- ❑ İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı Ekim ayında yüzde 75,4'e geriledi.
- ❑ Tüketici güven endeksinde gerileme sürüyor.
- ❑ İnşaat sektöründe konkordato sayısı artıyor.
- ❑ T.C. Merkez Bankası sıkı para politikasını sürdürecektir.
- ❑ Türk Lirası sepet kur 6,00'ya kadar geriledi.
- ❑ ABD ekonomisi üçüncü çeyrekte yüzde 3,5 büyüdü.
- ❑ Hisse senedi piyasalarında tedirginlik yaşanıyor.
- ❑ Ticari korumacılık Çin'i olumsuz etkilemeye başladı.
- ❑ Petrol fiyatları 80 dolar/varil seviyesinde dalgalanıyor.
- ❑ ABD'de inşaat harcamaları 2018 yılında artışını sürdürüyor.
- ❑ ABD'de yeni ve mevcut ev satışları zayıflamaya başladı.
- ❑ AB inşaat harcamaları Ağustos ayında yüzde 2,5 büyüdü.
- ❑ AB inşaat malzemesi fiyatları Ekim ayında durağanlaştı.

EXECUTIVE SUMMARY

- ❑ Construction sector need newly and permanent policy.
- ❑ Construction sector employment is declining.
- ❑ Construction confidence index declined 1,5 point in October of 2018.
- ❑ Existing construction activities index dropped 2,1 point in October of 2018.
- ❑ New construction orders index is at lowest level since 2008.
- ❑ House sales declined 17,3 percent in September of 2018.
- ❑ New houses sales dropped 21,9 percent in September of 2018.
- ❑ Mortgaged sales of House decreased 72,4 percent in September of 2018.
- ❑ Mortgaged loans average interest rate reached to 2,69 percent in October.
- ❑ Foreigners purchased 5.615 houses in September.
- ❑ Commercial real estate investments will be affected negatively by TL contracts.
- ❑ Construction materials produce declined 16,8 percent in August of 2018.
- ❑ Construction materials export increased 8,8 percent in August of 2018.
- ❑ Construction materials import dropped 27,9 percent in August of 2018.
- ❑ Fluctuations at financial market has been disappearing.
- ❑ Manufacturer sector capacity utilization ratio dropped to the 75,4 percent in October.
- ❑ Consumer confidence index has been sliding.
- ❑ Number of bankrupt's certificate at construction sector is rising.
- ❑ Central Bank will keep on tight monetary policy.
- ❑ Currency basket has backed to 6,00 TL in October.
- ❑ US economy growth 3,5 percent in the third quarter of 2018.
- ❑ Global stock markets are sliding.
- ❑ Protectionism would affect China economy.
- ❑ Brent oil price is around 80 dollars/barrel.
- ❑ US construction expenditures are keeping on break new records during the 2018.
- ❑ US new and existing home sales are weakening.
- ❑ EU construction expenditures growth 2,5 percent in August of 2018.
- ❑ EU construction materials prices stagnated in October of 2018.

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

İnşaat Sektörü ile Firmalar İçin Yeni ve Kalıcı Bir Politika Gerekiyor

İnşaat harcamaları ve sektörü 2002 yılında sonra kademeli olarak büyümüştür. Bu büyüme ekonominin ortalama büyümesinin üzerinde gerçekleşmiştir. Kamunun tercihleri, politikaları ve destekleri de büyümeyi hızlandıran bir unsur olmuştur. Yine kamunun alt yapı yatırımları, büyük projeler ve kentsel dönüşüm faaliyetleri de inşaat sektörünü desteklemiştir. Büyüyen pazara çok sayıda yeni oyuncu katılmıştır. İnşaat sektörü genişleyen faaliyetlerinin finansmanı için de önemli ölçüde dış kaynak kullanmıştır. Banka kredileri ile senetli satışlar önemli finansal araçlar olmuştur. Ancak inşaat sektörü en son 2017 yılında gerçekleşen büyüme ardından 2018 yılında biriken yapısal sorunlar ile karşı karşıya kalmıştır. Bu çerçevede inşaat ve konut sektörlerinde talep ve finansman tarafında süreli ve geçici destekler yerine kalıcı bir dengenin kurulması için yeni politikalara ihtiyaç duyulmaktadır. Nitekim TÜİK inşaat sektörü güven endeksi verileri sektördeki zayıflamanın devam ettiğini ortaya koymayı sürdürmektedir.

Tablo.1 İnşaat Sektöründe Mevcut Kaynaklarını Değiştirmeden Talep Artışı Karşısında Firmaların Faaliyetlerini Artırabilme Durumu

Yıllar	Aylar	Artırabilme Durumuna Sahip Girişim Oranı Yüzde	Artırabilme Durumuna Sahip Olmayan Girişim Oranı Yüzde	Ortalama Artırılabilir Oran Yüzde
2016	01	67,6	32,4	25,3
	06	63,4	36,6	23,5
	12	61,0	39,0	23,2
2017	01	63,8	36,2	22,6
	06	61,3	38,7	22,1
	07	60,4	39,6	21,3
	08	62,5	37,5	22,7
	09	62,1	37,9	21,9
	10	63,4	36,6	22,2
	11	61,9	38,1	21,9
	12	61,7	38,3	22,0
2018	01	65,1	34,9	22,2
	02	63,7	36,3	22,3
	03	61,1	38,9	21,0
	04	60,6	39,4	22,0
	05	62,0	38,0	22,8
	06	61,3	38,7	21,6
	07	61,3	38,7	22,9
	08	57,6	42,4	20,5
	09	51,2	48,8	19,7
	10	53,0	47,0	19,1

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu; İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Ekim 2018

İnşaat Sektöründe Küçülme, İnşaat Sektörü İstihdamında Gerilemeye Yol Açıyor

İnşaat sektöründe yavaşlama ve küçülme inşaat sektörü istihdamında da hissedilmeye başlanmıştır. İnşaat sektörü son yıllarda sağladığı hızlı büyüme ile yüksek sezonların yaşandığı yaz aylarında 2,2 milyon üzerinde istihdama ulaşmıştı. Ancak 2018 yılında aylar itibarıyla inşaat sektöründe görülen zayıflama istihdam verilerine de yansımaya başlamıştır. 2018 yılı Temmuz ayında inşaat sektöründe istihdam 2,0 milyon kişiye inmiş ve geçen yılın Temmuz ayı istihdamının

180 bin kişi altında kalmıştır. İnşaat sektörü istihdamının toplam istihdam içindeki payı ise 2017 yılı Temmuz ayında yüzde 7,6 iken, 2018 yılı Temmuz ayında yüzde 6,9'a inmiştir. İnşaat sektöründe firmaların bazıları ellerindeki mevcut işlerin azalması, bazıları kamu projelerini tamamlamaları ve yeni kamu projesi alamamaları bazı firmalarda mali yapılarındaki sıkıntılar nedeniyle istihdamlarını azaltmaktadır.

Tablo.2 İnşaat Sektöründe İstihdam (Bin Kişi)

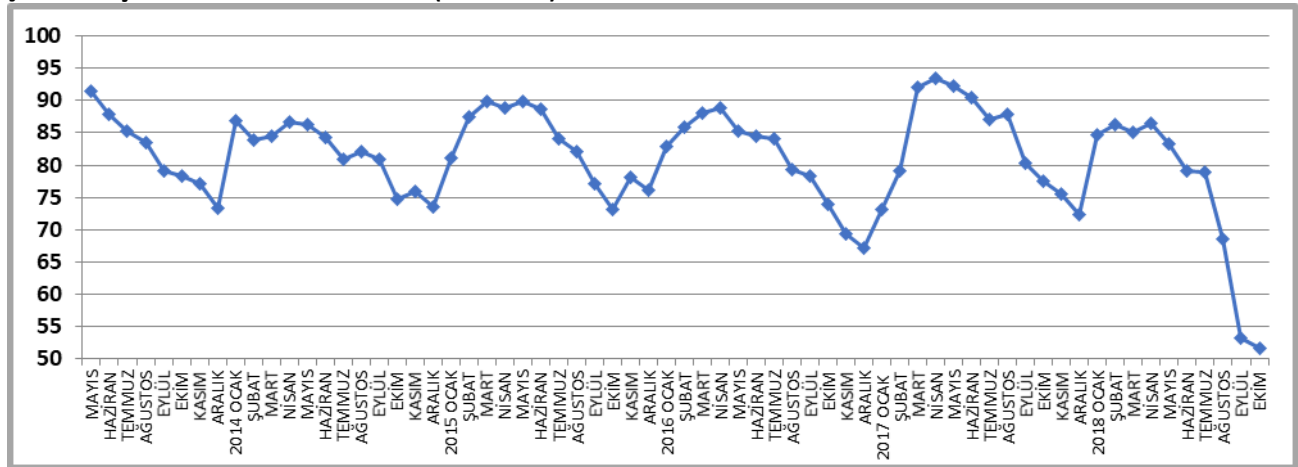
Yıllar	Aylar	İstihdam Bin Kişi				Pay Yüzde			
		Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler
2015	Yıllık	5.483	5.332	1.914	13.891	20,6	20,0	7,2	52,2
2016	Yıllık	5.305	5.296	1.987	14.617	19,5	19,5	7,3	53,7
2017	Temmuz	6.021	5.363	2.184	15.189	20,9	18,6	7,6	52,8
	Ağustos	5.953	5.437	2.279	15.159	20,7	18,9	7,9	52,6
	Eylül	5.854	5.421	2.228	15.293	20,3	18,8	7,7	53,1
	Ekim	5.534	5.470	2.186	15.455	19,3	19,1	7,6	54,0
	Kasım	5.297	5.470	2.168	15.580	18,6	19,2	7,6	54,6
	Aralık	5.170	5.514	2.057	15.547	18,3	19,5	7,3	55,0
	Yıllık	5.464	5.383	2.095	15.246	19,4	19,1	7,4	54,1
2018	Ocak	4.963	5.567	1.958	15.540	17,7	19,9	7,0	55,4
	Şubat	4.983	5.627	1.969	15.586	17,7	20,0	7,0	55,3
	Mart	5.058	5.618	2.069	15.755	17,7	19,7	7,3	55,3
	Nisan	5.305	5.650	2.155	15.899	18,3	19,5	7,4	54,8
	Mayıs	5.480	5.669	2.086	15.903	18,8	19,5	7,2	54,6
	Haziran	5.624	5.737	2.110	15.843	19,2	19,6	7,2	54,0
	Temmuz	5.774	5.703	2.020	15.768	19,7	19,5	6,9	53,9

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Sektörü Güven Endeksi 2010 Yılından Bu Yana En Düşük Seviyesinde Kalmaya Devam Etti

İnşaat sektörü güven endeksinde Ağustos ve Eylül aylarında gerçekleşen sert düşüş sonrası gerileme Ekim ayında yavaşlayarak sürmüştür. Böylece inşaat sektörü güven endeksi ölçülmeye başlandığı 2010 yılından bu yana en düşük seviyesinde kalmaya devam etmiştir. Ekim ayında güven endeksi 1,5 puan daha düşmüştür. İnşaat sektörü güven endeksinde gerçekleşen gerilemede ekonomide yaşanan sıkıntılar yanı sıra daha çok inşaat sektöründeki sorunlar belirleyici olmaya devam etmiştir. İnşaat sektöründe önemli ölçüde talep ve finansman sorunları yaşanmaktadır. Ancak daha önemlisi müteahhit firmaların mali yapılarına ilişkin endişeler ile piyasa işleyişinde yaşanan tıkanmanın henüz giderilememiş olmasıdır.

Şekil.1– İnşaat Sektörü Güven Endeksi (2010=100)

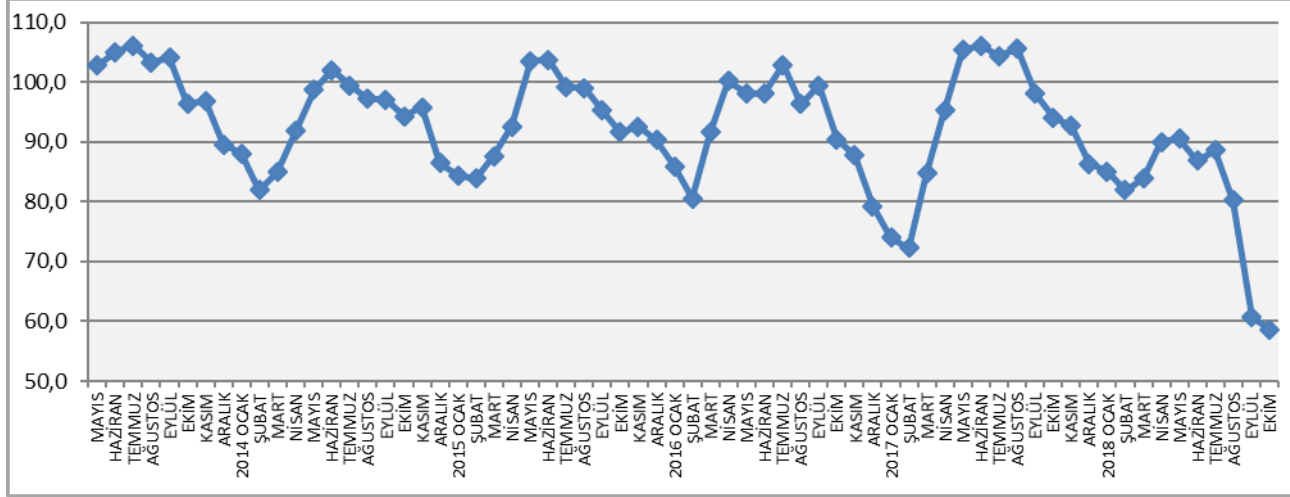

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi Ekim Ayında 2,1 Puan Daha Düştü

Eylül ayında mevcut inşaat işleri seviyesinde yaşanan önemli gerileme sonrası mevcut işler seviyesi Ekim ayında da gerilemeye devam etmiştir. İnşaat işlerinde önemli bir durgunluk yaşanmaya başlanmıştır. Mevcut işler tamamlandıkça ve yeni işlere başlanmadığı için mevcut işler seviyesi giderek daralmaktadır. Mevcut inşaat işleri seviyesini ölçen endeks Ekim ayında 2,1 puan daha düşerek 2010 yılından bu yana en zayıf seviyesinde kalmaya devam etmiştir. İnşaat işlerinin gerilemesinde iki önemli neden bulunmaktadır. Bunlardan ilki talep tarafındaki küçülmedir. Diğer önemli neden ise finansman maliyetlerinin gelmiş olduğu seviyeler ile finansman olanaklarının kesilmiş olmasıdır. Mevcut inşaat işlerinde toparlanma için bu iki koşulda iyileşme sağlanması gerekmektedir.

Şekil.2 – Son Üç Ay İnşaat Faaliyetleri Endeksi (2010=100)

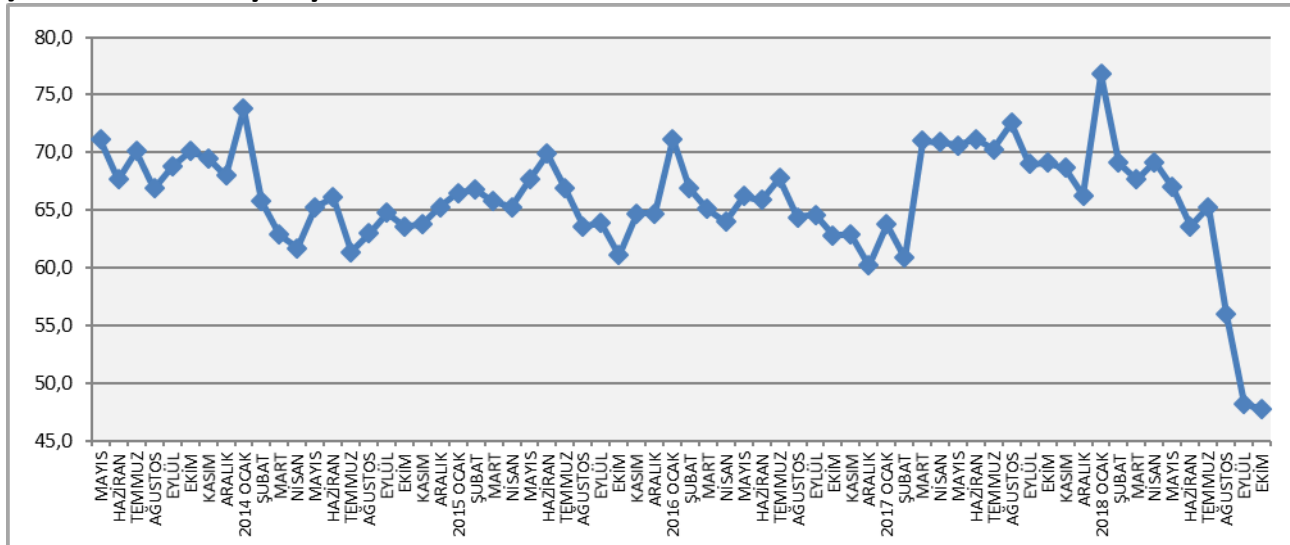

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Alınan İnşaat İşleri Seviyesi Ekim Ayında Zayıf Kalmaya Devam Etti

İnşaat sektöründe alınan yeni iş siparişleri Ağustos ayından itibaren sert bir düşüş göstermektedir. Alınan yeni iş siparişlerinde gerileme Ekim ayında yavaşlamakla birlikte sürmüştür. İnşaat sektöründe ve piyasalarında yaşanan talep ve finansman sorunları yeni inşaat siparişlerinde küçülmenin sürmesine yol açmaktadır ve küçülmenin yavaşlayarak sürmesi beklenmektedir.

Şekil.3– Yeni Alınan İnşaat İşleri Endeksi 2010=100

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Konut Satışları 2018 Yılı Eylül Ayında Yüzde 17,3 Azaldı; Yüksek Kredi Faizleri Olumsuz Etkiledi

Konut satışları Eylül ayında gerilemiş ve 2017 Eylül ayına göre yüzde 17,3 azalarak 115.977 adet olarak gerçekleşmiştir. Eylül ayındaki bu gerilemede yüksek kredi faizleri ve konut kredisi kullanımındaki daralma etkili olmuştur. Konut kredi faiz oranlarındaki artışlar konut talebini ve satışlarını yavaşlatmaya devam etmektedir. 2018 yılı ilk dokuz ayında konut satışları 991.041 adet olmuştur. Geçen yılın aynı dönemine göre toplam konut satışları yüzde 3,9 gerilemiştir. Konut satışlarında gerilemenin süreceği öngörülmektedir.

Tablo.3 Aylık Konut Satışları

DÖNEM	2015	2016	2017	2018
OCAK	86.167	84.556	95.389	97.019
ŞUBAT	95.021	101.703	101.468	95.953
MART	116.030	117.205	128.923	110.905
NİSAN	119.317	106.348	114.446	103.087
MAYIS	107.888	114.800	116.558	119.655
HAZİRAN	110.657	106.187	97.579	119.413
TEMMUZ	96.859	81.343	115.869	123.878
AĞUSTOS	112.463	114.751	120.918	105.154
EYLÜL	92.483	108.918	140.298	115.977
EKİM	104.098	130.274	122.882	
KASIM	106.008	132.665	122.732	
ARALIK	142.599	142.713	132.972	

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Konut Satışları Eylül Ayında Yüzde 21,9 Geriledi

Türkiye genelinde ilk defa satılan konut sayısı Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 21,9 azalarak 54.712 adet olmuştur. 2017 yılı Eylül ayı satışları konut satışlarına verilen desteklerin son ayı olması itibarıyla 70 bin gibi yüksek bir veri ile gerçekleşmişti. Bu nedenle 2018 yılı Eylül ayında önemli bir baz etkisi de yaşanmıştır. Ancak baz etkisi dışında esas etki yükselen kredi faizleri nedeniyle yeni konut alımına yönelik talebin zayıflaması olmuştur.

Tablo.4– Konut Satışlarının Dağılımı 2017-2018

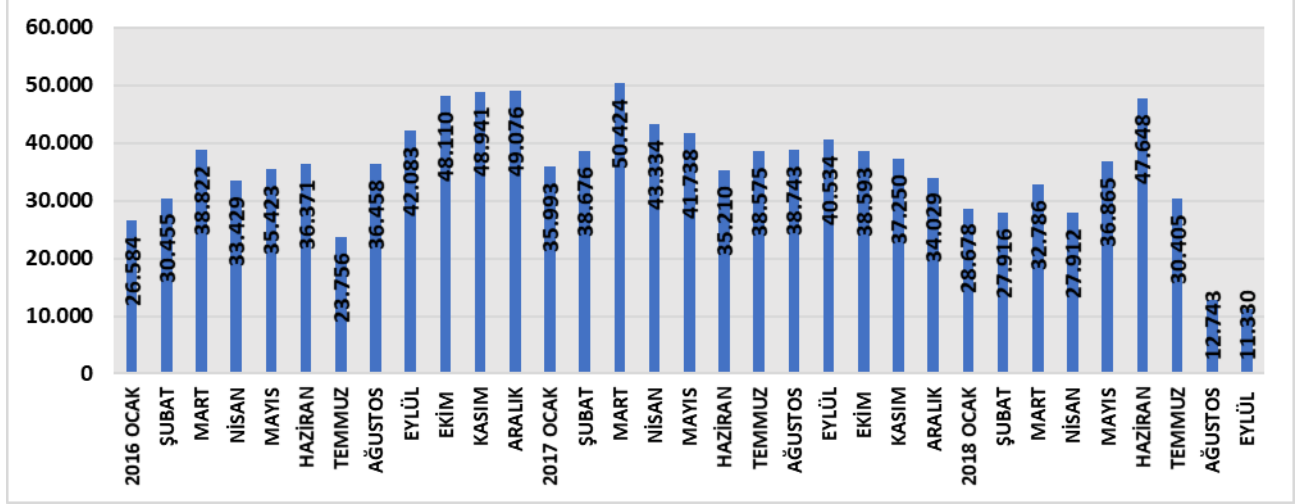
DÖNEM	2017		2018	
	İlk El	İkinci El	İlk El	İkinci El
OCAK	44.235	51.154	44.363	52.656
ŞUBAT	45.215	56.253	43.713	52.240
MART	56.376	72.547	50.701	60.204
NİSAN	51.988	62.458	47.534	55.553
MAYIS	52.976	63.582	55.502	64.153
HAZİRAN	45.433	52.146	57.064	62.349
TEMMUZ	53.949	61.920	57.617	66.261
AĞUSTOS	56.498	63.700	49.362	55.792
EYLÜL	70.019	70.279	54.712	61.285
EKİM	56.994	65.888		
KASIM	59.354	63.378		
ARALIK	66.661	66.311		
TOPLAM	659.698	749.616		

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İpotekli Konut Satışlarında Eylül Ayında Sert Düşüş Yaşandı

Türkiye genelinde konut satışlarında banka kredileri ile yapılan satışlar veya bir başka deyimle ipotekli satışlar önemli rol oynamaktadır. Eylül ayında ipotekli konut satışlarında tarihi yeni bir düşüş yaşanmıştır. Eylül ayında ipotekli konut satışları 11.330 adet olarak gerçekleşmiştir. Konut kredi faizlerinin aylık ortalama yüzde 2,69'a ulaşması ile birlikte kredili-ipotekli konut alım talebi de kuvvetli şekilde düşmüştür. Konut kredisi faiz oranlarında artış devam etmektedir. Buna bağlı olarak ipotekli konut satışlarında düşüşün süreceği öngörülmektedir.

Şekil.4 İpotekli Konut Satışları Adet

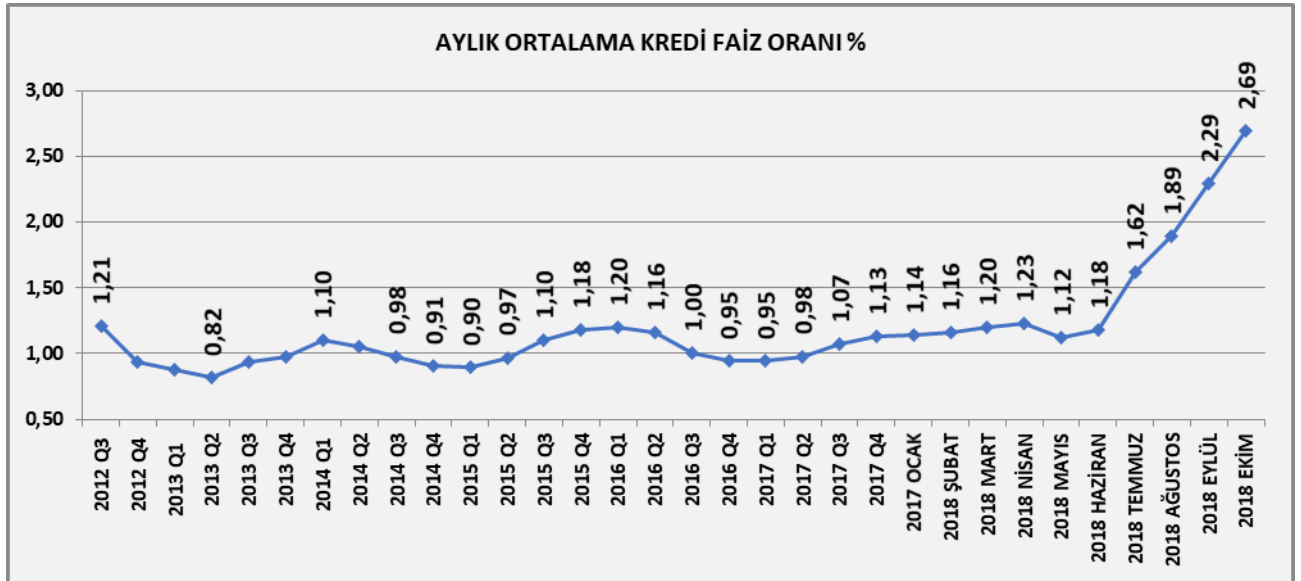

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Konut Kredi Faiz Oranlarında Artış Sürüyor

Türkiye’de yılın üçüncü çeyreğinde bankaların kullandıkları tüm kredi faizlerinde önemli artışlar yaşanmıştır. Bu çerçevede konut kredisi faiz oranları da yılın üçüncü çeyreğinde hızlı bir artış göstermiştir. Konut kredisi faiz oranları Haziran ayında aylık ortalama yüzde 1,18 iken, Ekim ayında yüzde 2,69’a kadar yükselmiştir. Konut kredisi faiz oranlarının ulaştığı bu seviyelerden konut kredisi kullanma olanağı çok azalmıştır. Konut kredisi faizlerinde makul seviyelere dönüş zaman alacaktır.

Şekil.5 Konut Kredisi Aylık Ortalama Faiz Oranları Yüzde

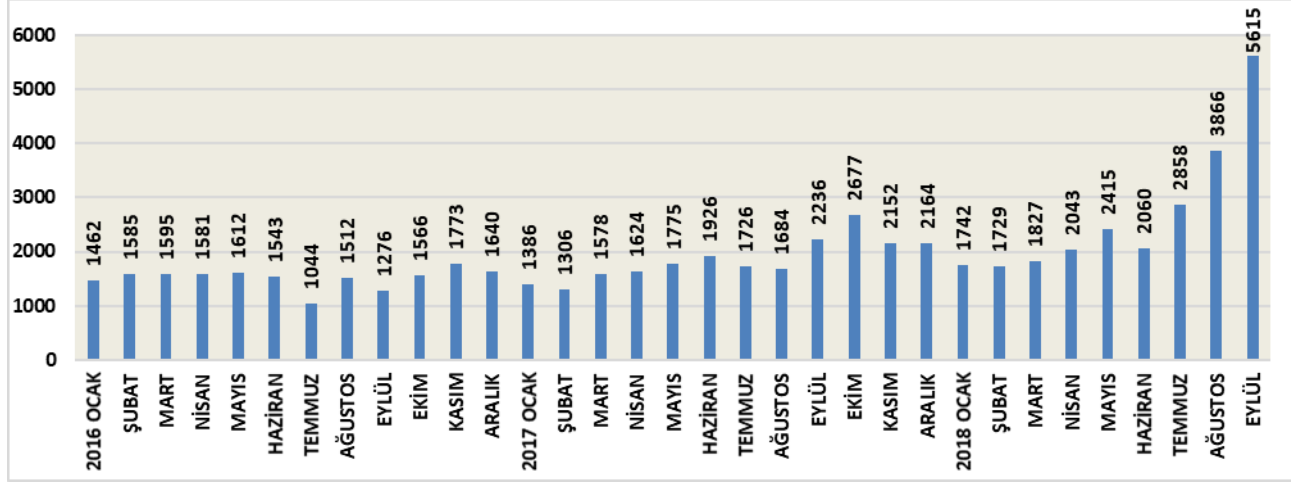

Kaynak: TC. Merkez Bankası

Yabancılar Konut Satışındaki Artış Yeterli Olur mu?

Yabancılar konut satışında Ağustos ve Eylül aylarında önemli artışlar olmuştur. TC. Vatandaşlığı için gerekli konut satın alma limitlerinin düşürülmesi ile Türk Lirası'nın değer kaybı yabancıların konut alımlarını tetiklemiştir. Ağustos ayında 3.866 ve Eylül ayında 5.615 konut satışı gerçekleşmiştir. Artış oldukça olumlu olmakla birlikte yabancılar satışların bu seviyesi de toplam konut satışlarında yaşanan gerilemeyi telafi etmekten uzaktır. Yabancılar konut satışı daha çok döviz gelirlerinin arttırılmasına katkı sağlayacaktır.

Şekil.6 Yabancılar Konut Satışı

Kaynak; Türkiye İstatistik Kurumu

Ticari Gayrimenkullerde Kiralama Sözleşmelerinde Türk Lirası'na Dönülmesi Yatırımları Sınırlayacak

Ticari gayrimenkul sektöründe son 15 yıldır yaşanan büyüme ve gelişme inşaat sektörüne de büyük destek olmuştur. Ticari gayrimenkulleri oluşturan alışveriş merkezleri, ofisler, lojistik depolar, oteller, vb. gayrimenkullerin yatırımları büyük ölçüde döviz cinsi krediler ile finanse edilmiş ve kiralamaları da döviz cinsinden yapılmıştır. Son düzenleme ile ticari gayrimenkullerde döviz cinsinden sözleşme yapılmasına son verilmiştir. Bu düzenlemenin ilk etkisi kiralarda düşüşler şeklinde olmuştur. Diğer yandan mevcut ticari gayrimenkul yatırımcıları önemli bir döviz kuru riski ile karşı karşıya kalmıştır. İnşaat sektörü açısından önemli olan sonucu ise yüksek enflasyon, faiz ve kur artışlarının olduğu bir ortamda TL cinsi kiralamalara dayanarak yeni yatırımlar yapılması riskli hale gelmiş olup, yatırımların bir süre gerileyecek olmasıdır.

Tablo.5 İstanbul Ofis Kiralarında Gelişmeler Dolar/m2/Aylık

OFİS BÖLGELERİ	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3
A SINIFI MİA	24,8	23,8	22,7	21,8
A SINIFI MİA DIŞI ASYA	17,5	17,4	16,6	14,8
A SINIFI MİA DIŞI AVRUPA	15,2	15,3	15,3	14,5
B SINIFI MİA	13,0	12,3	11,7	10,6
B SINIFI MİA DIŞI ASYA	9,8	9,0	7,8	7,1
B SINIFI MİA DIŞI AVRUPA	11,4	11,7	11,3	10,1

Kaynak: Propin İstanbul Ofis Pazarı, 2018 Üçüncü Çeyrek Raporu, MİA; Merkezi İş Alanı

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ

İnşaat Malzemesi Sanayi Üretimi Ağustos Ayında Yüzde 16,8 Geriledi; Bu Gerilemede Kısılan Çalışma Günleri Etkili Oldu

2018 yılı Ağustos ayında inşaat malzemesi ortalama sanayi üretimi 2017 yılı Ağustos ayına göre yüzde 16,8 azalmıştır. Üretimdeki gerilemede iki unsur etkili olmuştur. Öncelikle uzun resmi tatiller nedeniyle Ağustos ayında çalışma gün sayısı azalmıştır. Bu nedenle üretimde düşüş yaşanmıştır. İkinci neden ise iç piyasa koşullarının bozulması ile iç talebin gerilemeye başlaması olmuştur. Böylece Ağustos ayında 2018 yılı içindeki en yüksek aylık gerileme yaşanmıştır. Ağustos ayında iç talebin hızla yavaşlaması ve alınan siparişlerdeki düşüş önümüzdeki aylarda da üretimin zayıf kalacağı endişesi yaratmaktadır. İç talepteki küçülmeye karşın ihracat üretim artışını desteklemeye devam etmiştir.

2018 yılı Ağustos ayında 23 alt sektörden 21'inde üretim geçen yılın Ağustos ayına göre gerilerken sadece 2 alt sektörde üretim geçen yılın Ağustos ayına göre artmıştır.

İnşaat malzemeleri sanayisi genelinde yılın ilk sekiz ayında ise üretim geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,0 artmıştır. Yılın ilk sekiz ayında en yüksek üretim artışı yüzde 39,9 ile kireç ve alçı imalatında gerçekleşmiştir. Seramik ve karo ürünleri imalatı da yüzde 23,0 üretim artışı ile ikinci sıradadır.

Yılın ilk sekiz ayında ise sadece dört alt sektörde üretim geçen yılın ilk sekiz ayında göre gerilemiştir. Diğer sektörlerde üretim artışları gerçekleşmiştir. Bununla birlikte artış oranları aylar geçtikçe düşmektedir. Yılın ilk sekiz ayında geçen yılın aynı dönemine göre iki haneli üretim artışı gösteren alt sektör sayısı altıya inmiştir.

Tablo.6– Sanayi Üretimi Büyüme
(Bir Önceki yılın aynı ayına ve dönemine göre – yüzde)

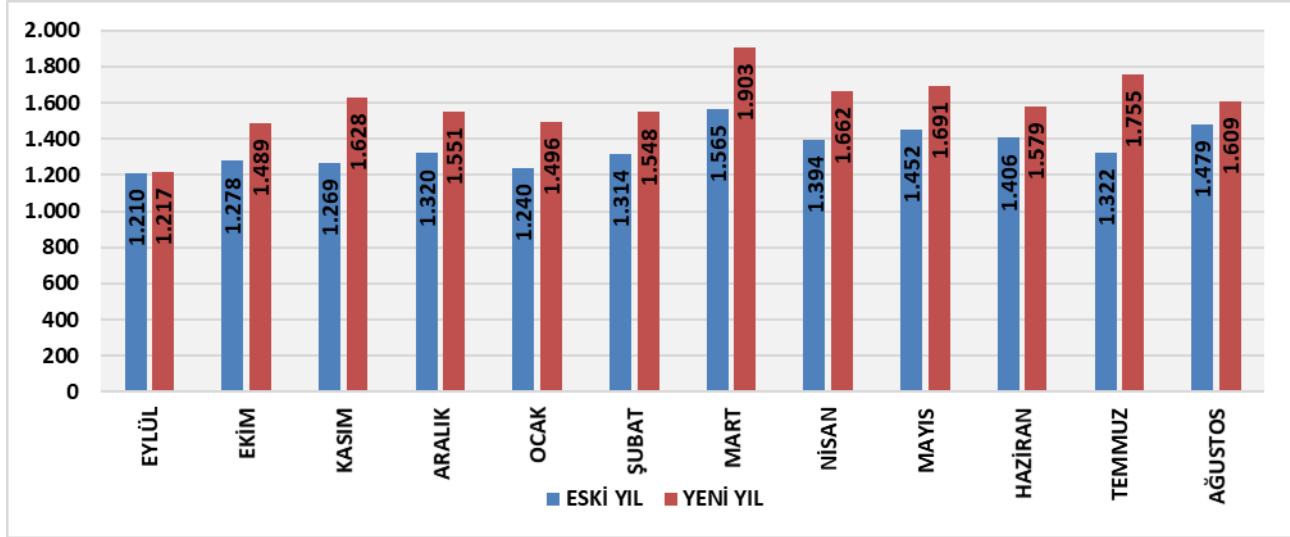
SEKTÖRLER	2018 Ağustos	2018 Ocak- Ağustos
Kireç ve Alçı İmalatı	7,4	39,9
Seramik Karo ve Kaldırım Taşları İmalatı	4,7	23,0
İnşaat Amaçlı Beton Ürünlerin İmalatı	-21,7	15,2
Merkezi Isıtma Radyatörleri (Elektrikli Radyatörler Hariç), Sıcak Su Kazan İmalatı	-27,7	11,8
Kilit ve Menteşe İmalatı	-2,1	11,1
Soğutma ve Havalandırma Donanımlarının İmalatı	-8,0	10,4
Çimento İmalatı	-24,0	9,2
Taş ve Mermerin Kesilmesi, Şekil Verilmesi, Bitirilmesi	-12,2	7,4
Fırınlanmış Kilden Tuğla, Karo ve İnşaat Malzemeleri İmalatı	-24,3	7,1
Plastik İnşaat Malzemesi İmalatı	-12,9	6,5
Kabloların İmalatı	-23,6	5,4
Metal Yapı ve Yapı Parçaları İmalatı	-14,5	4,9
Elektrikli Aydınlatma Ekiplerinin İmalatı	-20,2	4,7
Boya, vernik ve benzeri kaplayıcı maddeler ile macun İmalatı	-17,1	4,7
Diğer musluk ve valf/vana imalatı	-15,0	4,1
Çelikten Tüpler, Borular, İçi Boş Profiller Bağlantı Parça İmalatı	-9,6	3,5
Hazır Beton İmalatı	-35,6	2,8
Ana Demir ve Çelik Ürünleri İmalatı (İnşaat Demiri vb)	-12,0	2,3
Seramik Sıhhi Ürünlerin İmalatı	-7,9	1,0
Birleştirilmiş Parke Yer Döşemelerinin İmalatı	-21,9	-2,5
Metalden Kapı ve Pencere İmalatı	-39,2	-10,3
Düz Cam İmalatı	-29,0	-18,8
Diğer Bina Doğramacılığı ve Marangozluk Ürünlerinin İmalatı	-31,7	-18,9
İnşaat Malzemeleri	-16,8	5,0

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2018 Yılı Ağustos Ayında İhracat Yüzde 8,8 Arttı

İnşaat malzemeleri ihracatı çalışma gün sayısındaki düşüşe rağmen Ağustos ayında artmaya devam etmiştir. Ağustos ayı inşaat malzemeleri ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 8,8 artarak 1,61 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılına hızlı bir başlangıç yapan ihracat yılın ilk yarısındaki yüksek performansını yılın ikinci yarısına da taşımıştır. Pazarlarda iyileşmelerin ihracat üzerindeki olumlu etkisi yeni yılın ikinci yarısında da sürmektedir. Ancak özellikle iç piyasadaki yavaşlama da Ağustos ayı ihracat artışında etkili olmuştur.

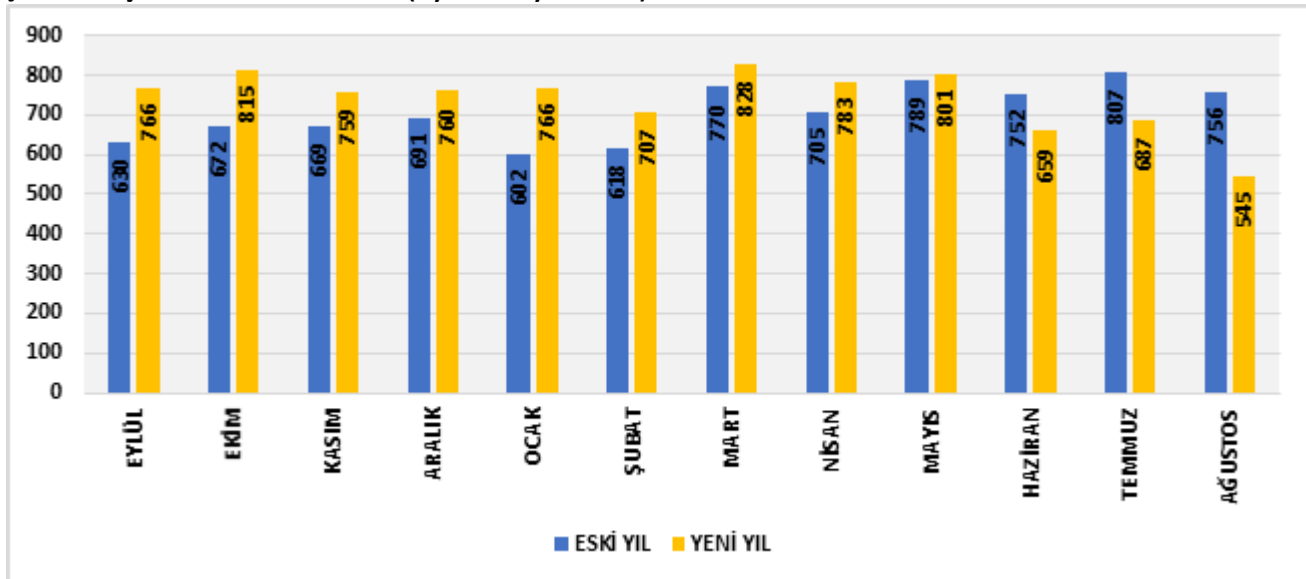
Şekil.7 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Aylık – Milyon Dolar)

2018 Yılı Ağustos Ayında İthalat Yüzde 27,9 Geriledi

İnşaat malzemeleri ithalatı yeni yıla artış ile başlamış, ancak Haziran ayında ithalat ilk kez aylık bazda gerilemişti. İthalatta gerileme Temmuz ve özellikle Ağustos aylarında hızlanarak sürmektedir. Döviz kurlarındaki artış ve inşaat işlerindeki yavaşlama ithalatın sert düşmesine neden olmaktadır. Ağustos ayı ithalatı 545 milyon dolar ile yılın en düşük ikinci aylık ithalatı olmuştur.

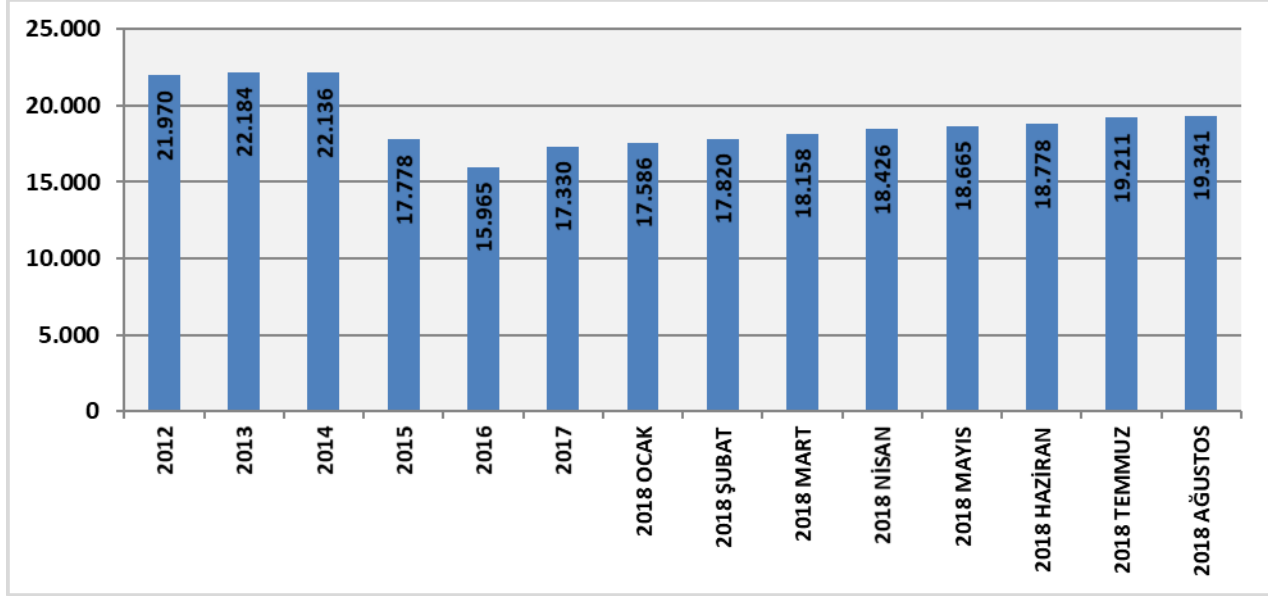
Şekil.8 – İnşaat Malzemeleri İthalatı (Aylık – Milyon Dolar)

Yıllık İhracat Ağustos Ayında 19,34 Milyar Dolara Yükseldi

2018 yılının ilk sekiz ayında ihracat yüzde 18,3 artarak 13,27 milyar dolara ulaşmıştır. İhracatta kuvvetli artış Ağustos ayında da sürmüştür. Böylece yıllık ihracat 19 milyar dolar seviyesinin üzerinde ve 19,34 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılında ihracat yüksek performans göstermeye devam etmektedir. Yakın ve komşu pazarlarda göreceli iyileşme ile AB pazarı ihracat artışına katkı vermektedir. Döviz kurlarındaki artış da ihracat destek vermektedir.

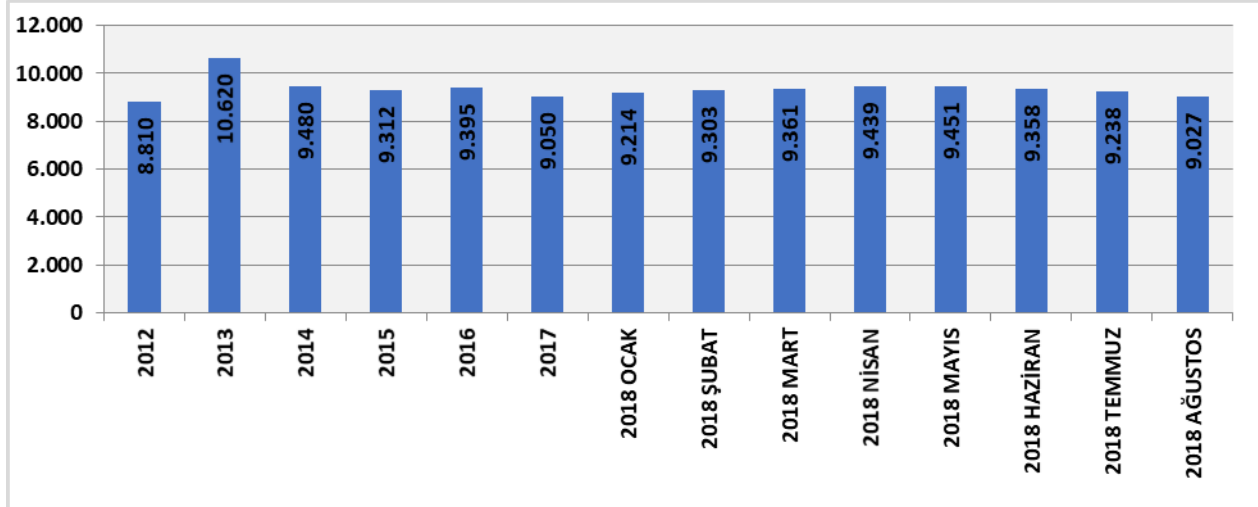
Şekil.9 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Yıllık – Milyon Dolar)

İthalat Yılın İlk Sekiz Ayında Yüzde 0,3 Geriledi

Yeni yılın ilk beş ayında inşaat malzemeleri ithalatı yüzde 11,0 artmıştır. Ancak Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarındaki gerileme ile birlikte ilk sekiz ayda gerçekleşen ithalat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0,3 gerilemiştir. Böylece yıllık ithalat da 9,03 milyar dolara inmiştir. Döviz kurlarındaki önemli artış ve inşaat işlerindeki yavaşlama yıllık artış hızını da sınırlamaya başlamıştır.

Şekil.10 – İnşaat Malzemeleri İthalatı (Yıllık – Milyon Dolar)

Tablo.7 İnşaat Malzemeleri İhracatı
2017 -2018 milyon dolar

SEKTÖRLER	2017 OCAK- AĞUSTOS	2018 OCAK- AĞUSTOS	% DEĞ
ALÇI	30,6	32,1	5,2
ÇİMENTO	369,7	416,5	12,7
BOYA VERNİK	132,4	140,2	5,9
YAPISAL KİMYA	263,0	311,5	18,4
PLASTİK	581,2	605,5	4,2
AĞAÇ	322,0	339,0	5,3
AHŞAP MUTFAK BANYO MOBİLYASI	26,8	28,7	7,2
DUVAR KAĞIDI	6,0	8,4	39,6
İŞLENMİŞ TAŞLAR	629,0	626,0	-0,5
ALÇI ÇİMENTO BETON EŞYA	67,1	90,3	34,7
TUĞLA KİREMİT	4,8	5,2	8,4
SERAMİK KAPLAMA	369,6	403,9	9,3
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	151,3	170,5	12,7
DÜZ CAM YALITIM CAMI	184,5	187,7	1,7
DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	2.534,2	3.423,1	35,1
DEMİR ÇELİK BORU	921,9	1.072,9	16,4
DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	692,4	755,0	9,0
DEMİR ÇELİK DİKENLİ TEL ÇİT	3,4	5,4	59,7
DEMİR ÇELİK TEL ÖRGÜ KAFES AĞ IZGARA	23,2	35,6	53,4
DEMİR ÇELİK VİDA CİVATA SOMUN	260,2	345,9	32,9
DEMİR ÇELİK RADYATÖR	252,4	289,4	14,7
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	39,1	42,0	7,6
ALÜMİNYUM İNŞAAT MALZEMELERİ VE AKSAMI	905,9	1.104,1	21,9
ALÜMİNYUM SAĞLIK GEREÇLERİ	1,1	1,3	20,0
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	263,8	303,0	14,9
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	376,3	441,4	17,3
ASANSÖR YÜRÜYEN MERDİVEN APRON KÖRÜĞÜ	39,6	57,5	45,1
MUSLUK VE VANALAR	209,6	226,5	8,1
ALARM CİHAZLARI	5,5	5,0	-8,4
ELEKTRİK MALZEMELERİ	293,2	324,0	10,5
YALITIMLI KABLOLAR	901,5	1.038,3	15,2
SAYAÇLAR	30,2	27,3	-9,7
AYDINLATMA CİHAZLARI	151,2	150,7	-0,3
PREFABRİK YAPILAR	96,9	148,8	53,7
YALITIM	77,4	103,2	33,3
İNŞAAT MALZEMELERİ	11.216,8	13.266,1	18,3

Çalışmada yer alan tüm dış ticaret verilerinin sayısal kaynağı Türkiye İstatistik Kurumu'dur.

Tablo.8 İnşaat Malzemeleri İthalatı
2017 -2018 milyon dolar

SEKTÖRLER	2017 OCAK- AĞUSTOS	2018 OCAK- AĞUSTOS	% DEĞ
ALÇI	4,4	5,3	20,3
ÇİMENTO	6,7	5,1	-23,5
BOYA VERNİK	262,4	296,6	13,1
YAPISAL KİMYA	404,9	454,0	12,1
PLASTİK	256,5	254,1	-0,9
AĞAÇ	273,8	157,7	-42,4
AHŞAP MUTFAK BANYO MOBİLYASI	11,6	12,2	4,8
DUVAR KAĞIDI	11,6	7,8	-32,6
İŞLENMİŞ TAŞLAR	112,1	80,4	-28,2
ALÇI ÇİMENTO BETON EŞYA	20,7	21,2	2,6
TUĞLA KİREMİT	0,8	0,8	6,8
SERAMİK KAPLAMA	23,0	14,6	-36,3
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	5,0	5,0	-0,4
DÜZ CAM YALITIM CAMI	149,9	154,6	3,2
DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	229,6	316,7	37,9
DEMİR ÇELİK BORU	500,7	547,8	9,4
DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	141,0	146,1	3,6
DEMİR ÇELİK DİKENLİ TEL ÇİT	0,3	0,2	-9,4
DEMİR ÇELİK TEL ÖRGÜ KAFES AĞ IZGARA	11,6	12,1	3,9
DEMİR ÇELİK VİDA CİVATA SOMUN	482,3	397,3	-17,6
DEMİR ÇELİK RADYATÖR	9,9	11,9	20,6
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	8,7	7,9	-9,9
ALÜMİNYUM İNŞAAT MALZEMELERİ VE AKSAMI	371,7	495,2	33,2
ALÜMİNYUM SAĞLIK GEREÇLERİ	0,1	0,1	26,5
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	161,4	153,2	-5,1
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	339,5	295,7	-12,9
ASANSÖR YÜRÜYEN MERDİVEN APRON KÖRÜĞÜ	129,9	140,8	8,4
MUSLUK VE VANALAR	507,9	404,3	-20,4
ALARM CİHAZLARI	34,7	36,2	4,4
ELEKTRİK MALZEMELERİ	754,3	805,1	6,7
YALITIMLI KABLOLAR	277,8	266,6	-4,0
SAYAÇLAR	12,6	12,7	0,9
AYDINLATMA CİHAZLARI	215,3	178,4	-17,1
PREFABRİK YAPILAR	11,5	8,7	-24,3
YALITIM	103,9	122,8	18,2
İNŞAAT MALZEMELERİ	5.848,0	5.829,2	-0,3

Gruplandırmalar için uluslararası sınıflandırmalar kullanılmıştır. İnşaat malzemesi toplam verileri Çalışma Ekibi tarafından hesaplanmaktadır.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

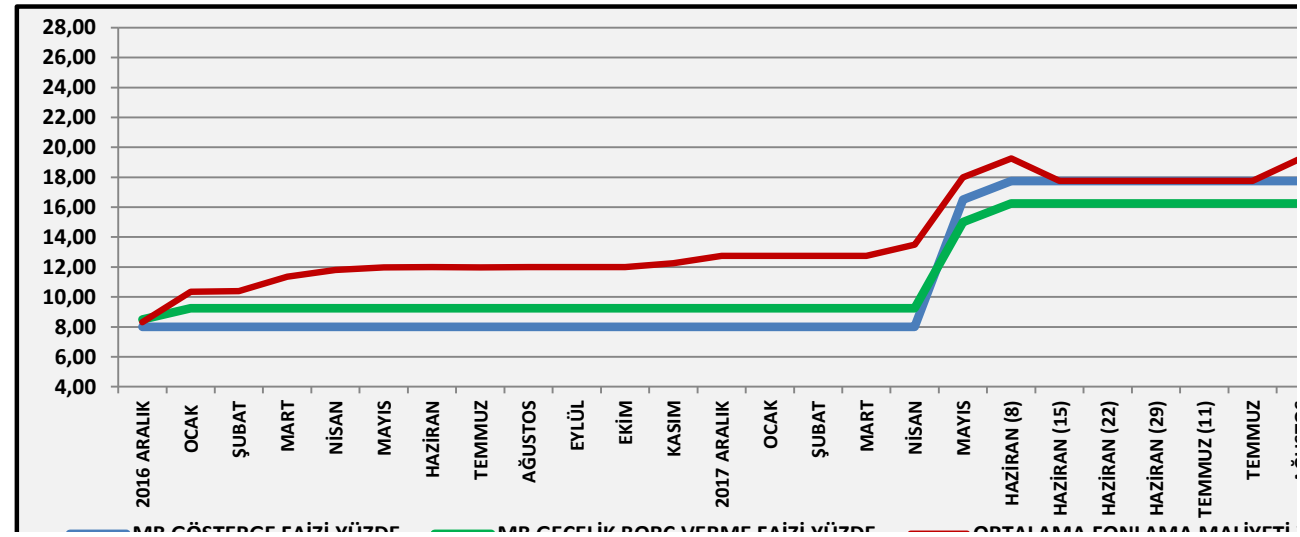
Ekonomide Alınan Önlemler Mali Piyasalarda Paniği Dağıttı, Ancak Seviyeler Hala Çok Yüksek

Ekonomide son 2 yıldır uygulanan genişletici politikalar sonucu makro dengeler bozulmuş, erken seçimler ile beklentiler zayıflamış ve bunların üzerine yaz aylarında dış politik gelişmelere bağlı olarak mali piyasalarda kayıplar yaşanmıştı. Ekonomi yönetimi Eylül ayı başından itibaren alınan birçok önlem ile ilk aşamada mali piyasalarda yaşanan paniği dağıtmıştır. Yeni Ekonomi Programı, kamu maliyesinde disiplin yaklaşımı, Merkez Bankası'nın faiz artırımları ve son olarak da Rahip Brunson'ın serbest bırakılması mali göstergelerde hızlı değer kayıplarını sona erdirmiştir. Mali göstergelerde dalgalanmalar sona ermiş olmakla birlikte mevcut seviyeler halen oldukça yüksek kalmaya devam etmektedir. Reel kesimde ise sorunlar sürmekte olup, alınan önlemlerin reel sektör üzerindeki etkisi çok sınırlı kalmıştır. Bu nedenle ekonomide reel sektöre yönelik yeni önlemlere ihtiyaç bulunmaktadır.

TC. Merkez Bankası Sıkı Para Politikasını Sürdürecek

Ekonomide yaşanan olumsuz gelişmeler karşısında T.C. Merkez Bankası Eylül ayında faiz oranlarında önemli artışlar gerçekleştirmiştir. Merkez Bankası Ekim ayında ise faizlerde değişikliğe gitmemiştir. Buna karşın Ekim ayında yaptığı toplantıda maliyet baskılarının devam ettiğini, fiyat davranışlarında bozulmanın sürdüğünü açıklamıştır. Merkez Bankası enflasyon beklentilerinde iyileşme sağlanana kadar sıkı para politikasını sürdürecektir.

Şekil.11 TC. Merkez Bankası Faiz Oranları

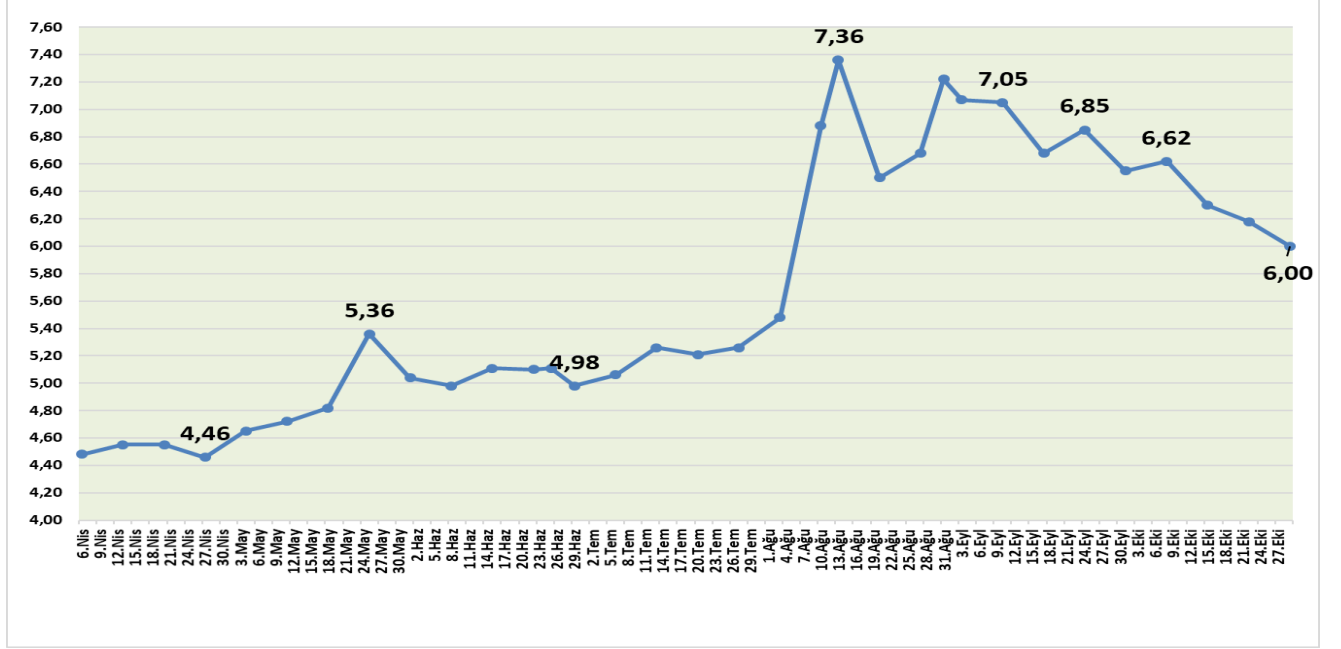

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Türk Lirası Aşırı Değer Kaybının Bir Bölümünü Geri Aldı

Alınan önlemlere ve gelişmelere en kuvvetli tepki Türk Lirası'ndan gelmiştir. Türk Lirası sepet kur ekonomi programının açıklanması ile 7,00 TL seviyesinin altına inmiştir. Merkez Bankası faiz artışı ve sıkı duruşunu sürdürmesi ile sepet kur 6,50 seviyesine kadar inmiştir. Son olarak da dış politikada yaşanan normalleşme girişimleri sonrası sepet kur 6,00 TL seviyesine inmiştir. Böylece Türk Lirası aşırı değer kaybının bir bölümünü geri almıştır. Ancak Türk Lirası'nın mevcut seviyeleri reel kesim için halen oldukça yüksek kalmaya devam etmektedir. Ayrıca Türk Lirası'nda kalıcı istikrarın sağlandığını söylemek için de erkendir.

Şekil.12 Türk Lirası Sepet Kur

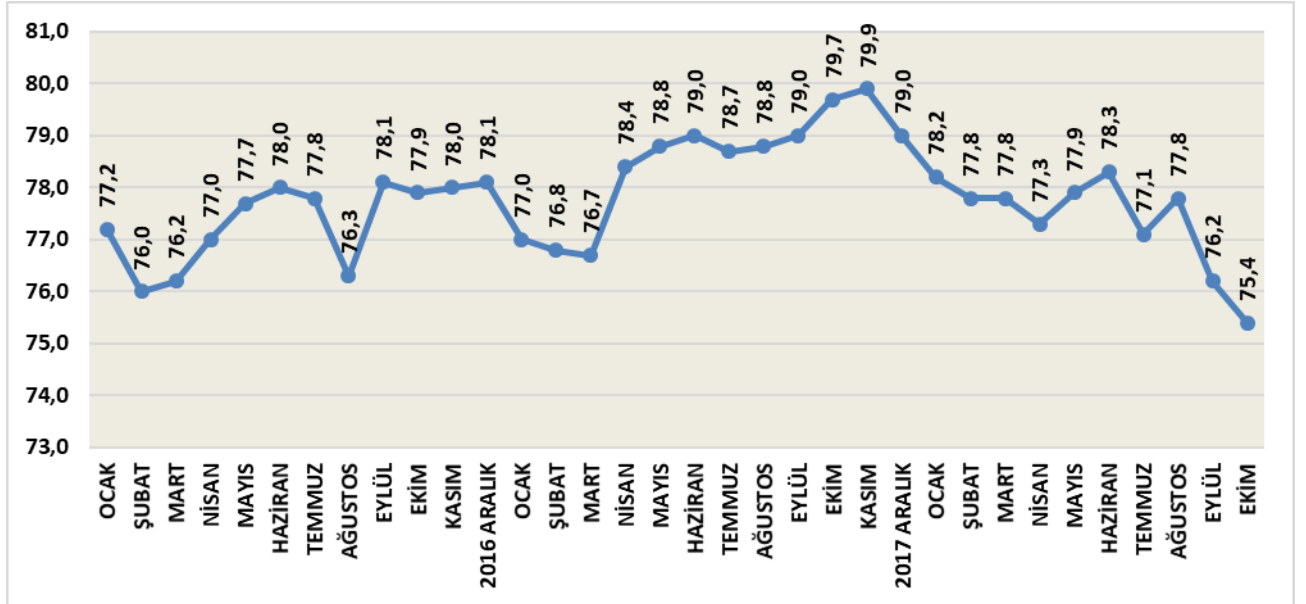

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Alınan Önlemlere Rağmen Reel Kesimde İşler Yavaşlamaya Devam Ediyor

Ekonomide alınan önlemler mali kesimde ve piyasalarda yaşanan paniği büyük ölçüde engellemiştir. Mali piyasalarda ve göstergelerde kırılan da olsa yeni dengeler kurulmaktadır. Ancak alınan önlemler reel kesimde henüz bir iyileşme yaratmamıştır. Reel kesimde işlerde yavaşlama yaygınlaşarak sürmektedir. İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı Eylül ayında yüzde 76,2'ye indikten sonra, Ekim ayında yüzde 75,4'e inmiştir. Reel kesimde yeni önlemlere ihtiyaç duyulmaktadır.

Şekil. İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı Yüzde

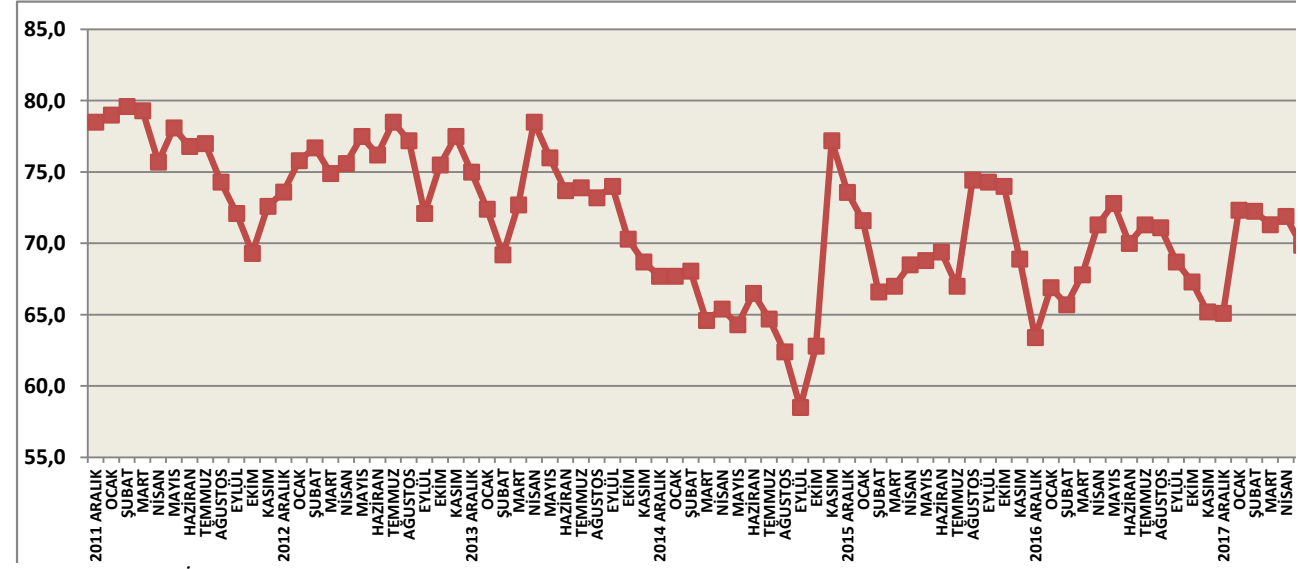

Kaynak: TC Merkez Bankası

Alınan Önlemler Tüketici Güvenini Henüz Kazanamadı

Ekonomide alınan önlemler tüketici nezdinde de henüz yeterli güveni sağlayamamıştır. Tüketici güven endeksi önemlerin uygulanmaya başlandığı Eylül ve Ekim aylarında hızlı gerilemesine devam etmiştir. Tüketiciler açısından fiyat artışları ile satın alma gücünün azalması ve işten çıkarmalar en olumsuz gelişmelerdir ve bunlar tüketici güvenini olumsuz etkilemeye devam etmektedir. Tüketici güveninin kazanılması için de ilave iyileştirici önlemlere ihtiyaç bulunmaktadır.

Şekil.13 Tüketici Güven Endeksi

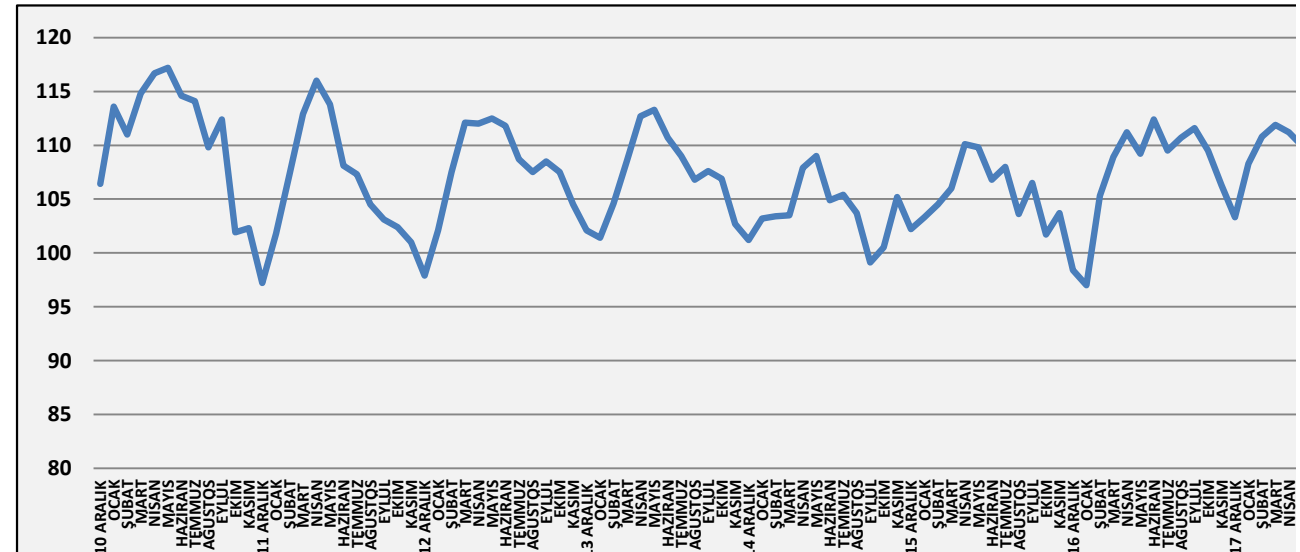

Kaynak; Türkiye İstatistik Kurumu

Reel Sektörün Yaşadığı Sorunlar Sürüyor, Konkordatolar Artıyor

Reel sektör güven endeksi alınan önlemlere rağmen Eylül ve Ekim ayında gerilemeye devam etmiştir. Bunun en önemli nedeni reel sektörün maliyet ve fiyat yapma, ödeme ve tahsilatlar ile kredi geri ödeme sıkıntılarının sürüyor olmasıdır. Bu çerçevede konkordato başvuruları artarak sürmektedir ve birçok reel sektör firmasında kapanmalar devam edecektir. Yeni Ekonomi Programı reel sektörün sorunlarının çözümünü büyük ölçüde piyasaya bırakmıştır. Bu nedenle reel sektörde sıkıntılar sürecektir.

Şekil.14 Reel Kesim Güven Endeksi

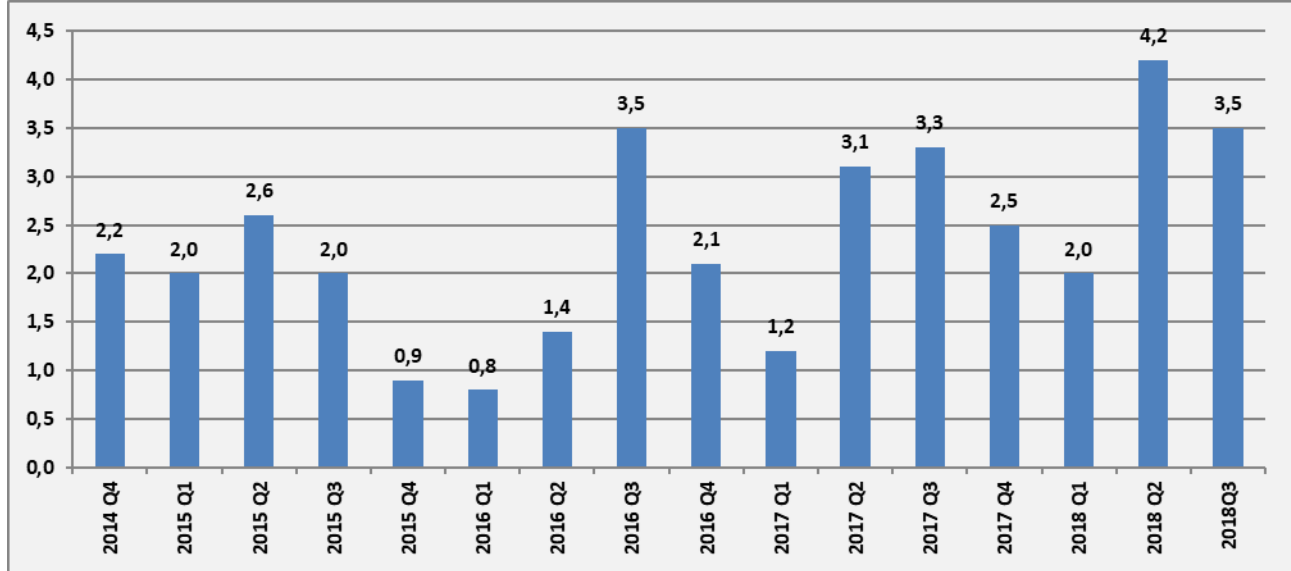
Kaynak: TC. Merkez Bankası

DÜNYA EKONOMİSİ

ABD’de Hızlı Ekonomik Büyüme Sürüyor

ABD ekonomisi 2018 yılı üçüncü çeyreğinde yüzde 3,5 büyümüştür. Böylece ekonomide hızlanan büyümenin sürmekte olduğu görülmektedir. ABD’de yüksek ekonomik büyüme dünya ekonomisi açısından da hızlandırıcı etki yaptığı için olumlu olmaktadır. Korumacılık önlemlerinin ekonomik büyüme üzerinde henüz bir sınırlayıcı etkisi de olmamıştır. Ayrıca ABD merkez bankası FED’in faiz artışları için de önemli bir gösterge olan büyüme oranı FED’in faiz artışı beklentilerini desteklemektedir.

Şekil.15 ABD Ekonomik Büyüme Oranları Yüzde

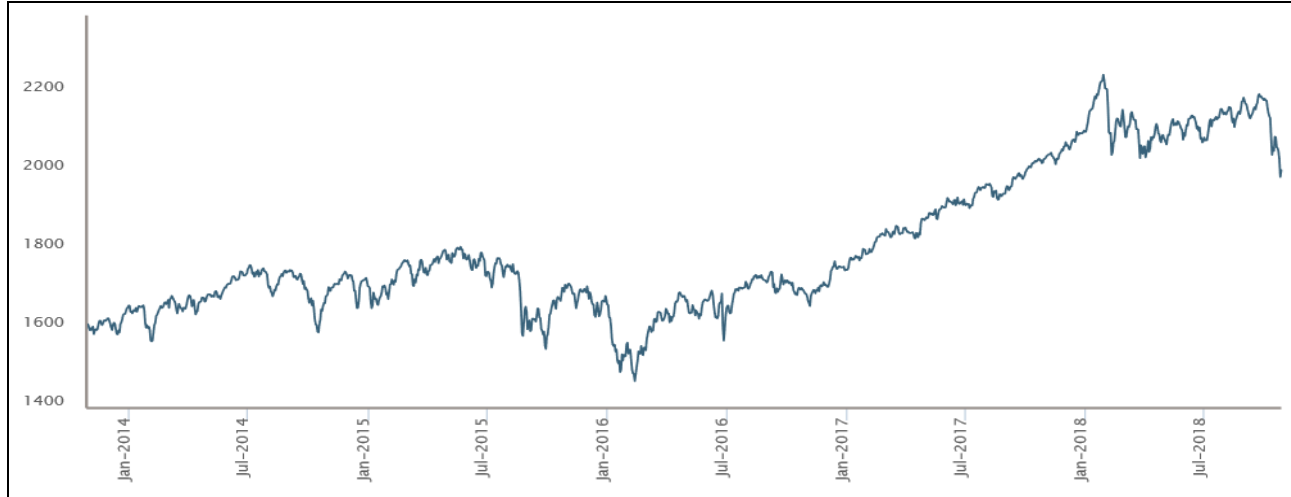

Kaynak: US Census Bureau

Küresel Hisse Senedi Piyasalarında Tedirginlik

Küresel hisse senedi piyasalarında son üç haftadır yaşanan yoğun satışlar tedirginliğe işaret etmektedir. Çin ekonomisinde korumacılık ile ortaya çıkan yavaşlama beklentisi, dolar faizlerinin yükselmesi ve şirket karlılıklarında düşüşler tedirginliği beslemektedir. Ancak hisse senetleri piyasalarında yaşanan düşüşler daha çok uzun süredir beklenen kar satışları olarak görülmektedir.

Şekil.16 MSCI Borsa Endeksi

Kaynak: MSCI

Çin Ekonomisinde Sıkıntılar Artıyor

Çin yönetimi ekonomide 2014 yılı başından itibaren iç piyasa ağırlıklı bir dengelenmeyi sağlamaya çalışmaktadır. Çin yönetimi 2018 yılı ortasına kadar bu süreci başarı ile yönetmiş bulunmaktadır. Ancak ABD'nin başlattığı korumacılık önlemlerinin bu süreci olumsuz etkileme olasılığı artmaktadır. Çin ekonomisi için en büyük korku kontrolsüz bir yavaşlama yaşanmasıdır. Bu nedenle Çin yönetimi para ve kredi politikaları ile ekonomiye yeni destekler sunarken para birimi Yuan da değer kaybetmektedir. Şirket karlılıklarının zayıflaması da hisse senedi piyasalarında sert düşüşlere neden olmaktadır. Dünya ekonomisi Çin'deki gelişmeleri yakından izlemeye devam edecektir.

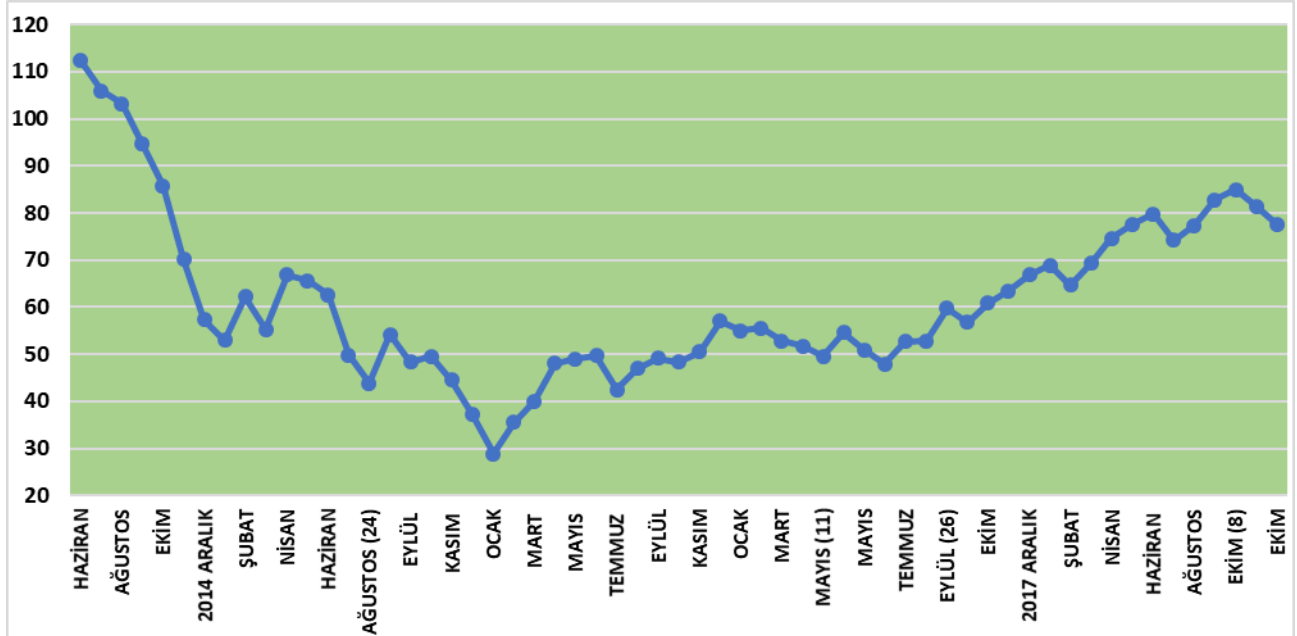
Şekil.17 Çin Para birimi Yuan/Dolar Paritesi

Petrol Fiyatlarında Dalgalanma

ABD'nin İran'a petrol yaptırımları fiyatları yukarı taşımaya başlamış ve brent petrol fiyatı 85 dolara kadar yükselmışti. Son iki haftadır ise petrol fiyatları bu kez 75 dolara kadar gerilemiştir. Başta Suudi Arabistan olmak üzere petrol üreticisi ülkelerin üretim artışı yapabilecekleri açıklamaları ile petrol fiyatlarında düşüşler yaşanmıştır. Bununla birlikte İran'a yaptırımlar 5 Kasım günü başlayacaktır ve petrol fiyatları yine yukarı yönlü olacaktır.

Şekil.18 Petrol Fiyatları Brent Dolar/Varil

Kaynak: Trading Economics

DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

ABD’de İnşaat Harcamaları 2018 Yılında Yüksek Gerçekleşmeye Devam Ediyor

ABD’de yıllık konut ve konut dışı inşaat harcamaları 2018 yılı ilk çeyreği sonunda 1,29 trilyon dolar, ikinci çeyrek sonunda ise 1,32 trilyon dolara ulaşmıştı. Mevsimsellik etkisini de arkasına alan konut ve konut dışı bina inşaat harcamaları yaz aylarında yüksek seyretmeye devam etmektedir. İnşaat harcamaları Ağustos ayında ise 1,32 trilyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İnşaat harcamalarında konut inşaatları durağanlaşırken, büyüme konut dışı ve alt yapı inşaatlarından gelmeye başlamıştır.

Tablo.9 ABD İnşaat Harcamaları (Yıllık Milyar Dolar)

DÖNEM	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA VE ALT YAPI İNŞAATI	TOPLAM İNŞAAT
2015 Q4	439,0	684,5	1.123,5
2016 Q2	454,3	699,9	1.154,1
2016 Q3	464,8	701,7	1.166,5
2016 Q4	480,5	711,7	1.192,2
2017 Q 1	516,6	722,9	1.239,6
2017 Q2	519,0	700,2	1.219,2
2017 Q3	521,1	698,9	1.220,0
2017 Q4	523,2	739,5	1.262,7
2018 Q1	539,6	747,2	1.286,8
2018 Q2	568,3	748,9	1.317,2
2018 TEMMUZ	560,0	757,4	1.317,4
2018 AĞUSTOS	555,8	762,7	1.318,5

Kaynak: US Bureau Of Census

ABD’de Ev Satışları Zayıflıyor

ABD’de 2018 yılının üçüncü çeyrek döneminde konut satışları ivme kaybetmeye başlamıştır. Eylül ayında yeni ev satışları 553 bine düşmüştür. Mevcut ev satışları ise 5,15 milyon olarak gerçekleşmiştir. Böylece son yılların en düşük aylık satışları yaşanmıştır. Konut satışlarındaki yavaşlamada artan konut kredi faizleri etkili olmaya başlamıştır. Konut fiyatlarındaki artış ise enflasyonun üzerinde gerçekleşmeye devam etmektedir.

Tablo.10 ABD Konut Sektörü

DÖNEM	YENİ EV SATIŞLARI AYLIK (BİN)	MEVCUT EV SATIŞLARI YILLIK (BİN)	KONUT FİYAT ENDEKSİ CS 20
2015 Q4	540	5.450	182,5
2016 Q4	551	5.510	192,3
2017 Q1	621	5.700	195,5
2017 Q2	616	5.510	200,5
2017 Q3	637	5.390	203,4
2017 Q4	636	5.570	204,5
2018 Q1	672	5.600	208,6
2018 Q2	612	5.380	213,2
2018 TEMMUZ	603	5.340	213,8
2018 AĞUSTOS	585	5.340	
2018 EYLÜL	553	5.150	

Kaynak: US National Association of Realtors, US Bureau of Census, S&P Case Shiller Index,

Euro Alanında İnşaat Harcamaları Ağustos Ayında Yüzde 2,5 Arttı

Euro bölgesi inşaat harcamaları 2018 yılı ilk ve ikinci çeyrek dönemlerinde artışını sürdürmüş ve yüzde 2,6 ile yüzde 2,5 büyümeye gerçekleşmişti. 2018 yılının Temmuz ayından sonra Ağustos ayında da inşaat harcamalarında büyümeye yüzde 2,5 ile devam etmiştir. Ağustos ayında konut inşaat harcamaları yüzde 2,5 büyürken, konut dışı bina harcamaları yüzde 2,4 genişlemiştir. Yılın ikinci yarısında da AB ve Euro bölgesinde inşaat faaliyetleri güç kazanmaya devam etmektedir.

Tablo.11 Euro Bölgesi İnşaat Sektörü Büyüme Değişim (Yüzde)

DÖNEM	TOPLAM İNŞAAT SEKTÖRÜ	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI
2015 Q4	0,6	1,1	-1,4
2016 Q1	2,7	3,2	0,7
2016 Q2	0,3	-0,1	2,3
2016 Q3	3,4	3,0	5,1
2016 Q4	2,3	1,8	4,2
2017 Q1	2,0	2,1	3,4
2017 Q2	3,9	4,2	3,1
2017 Q3	2,8	3,6	1,4
2017 Q4	2,9	3,3	1,6
2018 Q1	2,6	3,5	-0,6
2018 Q2	2,7	2,7	3,2
2018 TEMMUZ	2,2	1,5	3,2
2018 AĞUSTOS	2,5	2,5	2,4

Kaynak: Eurostat

İnşaat Malzemesi Fiyatları Ekim Ayında Yavaşlama ve Korumacılık Endişeleri İle Durağanlaştı

Son üç aydır inşaat malzemeleri fiyatlarında önemli gerilemeler yaşanmıştır. Küresel ticarete korumacılık endişeleri ve buna bağlı olarak talebin sınırlanacağı beklentileri ile dünya genelinde tüm emtia fiyatlarında düşüşler yaşanmıştır. Ekim ayında ise üç aylık düşüşün ardından aynı endişeler bağlı olarak inşaat malzemesi fiyatları durağanlaşmıştır.

Tablo.12 İnşaat Malzemesi Fiyatları

DÖNEM	İNŞAAT DEMİRİ TON/ DOLAR	BAKIR 100 LIBRE/ DOLAR	DÜZ KERESTE 2,36 M3/DOLAR
2013 ARALIK	643	331,40	379
2014 ARALIK	535	285,00	385
2015 ARALIK	374	211,20	316
2016 ARALIK	449	247,60	360
2017 HAZİRAN	447	264,40	363
2017 ARALIK	551	328,00	451
2018 MART	555	301,22	522
2018 HAZİRAN	548	296,50	555
2018 EYLÜL	509	280,30	340
2018 EKİM	512	273,13	340

Kaynak: Platts-Mc Graw Hill Financial, National Association of Home Builders, COMEX,

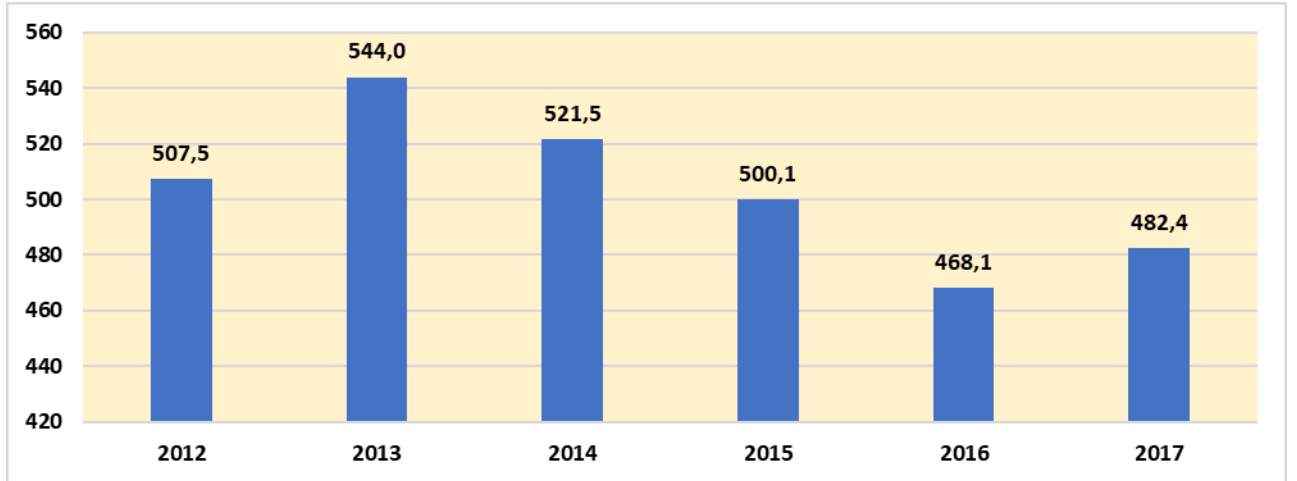
“ÖZEL BÖLÜM”

EN BÜYÜK 250 GLOBAL MÜTEAHHİTLİK FİRMASI 2017 TÜRKİYE’NİN İŞ PAYI YÜZDE 4,8 OLARAK GERÇEKLEŞTİ

Sınır ötesi müteahhitlik faaliyetlerine ve işlerine ilişkin olarak her yıl 250 büyük firmanın verileri ENR Kurumu tarafından toplulaştırılmaktadır. Her yıl açıklanan alınan veriler sınır ötesi alınan iş hacminin 2015 ve 2016 yıllarında önemli ölçüde gerilediğini göstermektedir. 2015 yılı verilerine göre ilk 250 büyük firmanın üstlendiği sınır ötesi işlerin hacmi bir önceki yıla göre gerilemiş ve 500,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında ise üstlenilen iş hacmi daralmaya devam etmiş ve 468,1 milyar dolara inmiştir. Dünya inşaat harcamalarında 2015 ve 2016 yıllarında yaşanan yavaşlama ile sınır ötesi müteahhitlik işleri de azalmıştır.

2017 yılında ise dünya inşaat harcamalarındaki büyümeye ve birçok müteahhitlik pazarındaki iyileşmeye bağlı olarak 250 büyük firmanın üstlendiği projeler artmıştır. Buna bağlı olarak 2017 yılında 250 büyük firmanın üstlendiği sınır ötesi işlerin hacmi 482,4 milyar dolara ulaşmıştır.

Şekil.19 En Büyük 250 Müteahhitlik Firmasının Yurtdışı İş Hacmi

Kaynak: ENR, The Top 250 International Contractors

Türkiye, “Dünyanın En Büyük 250 Uluslararası Müteahhidi” listesinde, müteahhitlik firması sayısını ve ülke sıralamasındaki yerini korumuştur. 2017 yılında listeye önceki yıl olduğu gibi 46 Türk müteahhitlik firması girmiştir. Türkiye, bu sayı ile listede birinci sırada yer alan Çin’in ardından ikinciliğini korumuştur. Türk firmaları 2017 yılında 23,16 milyar dolar tutarında iş üstlenmiştir.

ENR listesindeki Türk firmalarının sayısı 2016 yılında 40’tan 46’ya yükselmiş, bu sayı 2017 yılında değişmemiştir. Listedeki Türk firmalarının toplam pazar payı 2013 yılında yüzde 3,8 iken 2014 yılında yüzde 4,3, 2015 yılında yüzde 4,6, 2016 yılında yüzde 5,5 olmuştur. 2017 yılında ise bu oran yüzde 4,8 olarak gerçekleşmiştir. Türk müteahhitlerin bölgesel gelirlerdeki payı ana pazarlar olan Ortadoğu’da yüzde 9,1’den 9,7’ye yükselirken, Asya’da yüzde 7’den 4’e gerilemiştir. Afrika’da yüzde 5,1’lik oran korunurken, sınırlı bir artışla Avrupa’da bu oran yüzde 6,5’ten yüzde 6,8’e yükselmiştir.

TÜRK YAPI SEKTÖRÜNÜN LİDER YAPI FUARI

TURKISH BUILDING INDUSTRY'S and REGION'S BIGGEST GATHERING

42. TURKEY BUILD YAPI FUARI İSTANBUL

YAPI, İNŞAAT MALZEMELERİ VE TEKNOLOJİLERİ
BUILDING, CONSTRUCTION MATERIALS AND TECHNOLOGIES

18 - 22 HAZİRAN / JUNE 2019
TÜYAP - BÜYÜKÇEKMECE

www.yapifuari.com.tr | www.turkeybuild.com.tr

yapifuariturkeybuild

yapiturkeybuild

yapi-turkeybuild

yapiturkeybuild

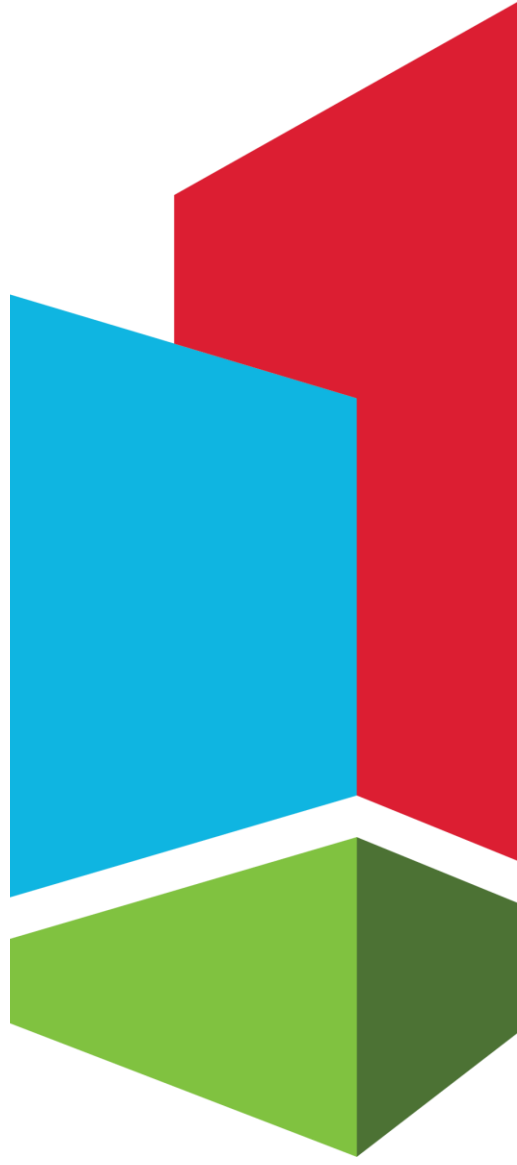

TURKEY

FUAR
EXHIBITIONS

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TORİB (TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ) DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR.
THIS EXHIBITION IS ORGANIZED UNDER THE SUPERVISION OF TORİB (THE UNION OF CHAMBERS AND COMMODITY EXCHANGES OF TURKEY) IN ACCORDANCE WITH THE LAW NO. 5174.

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMESİ SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

www.imsad.org / info@imsad.org

TEL: +90 216 322 23 00